

Maakuntaudistuksen muutosryhmän kokous / 12

Aika: Torstai 8.2.2017 klo 9:00 - 11:00

Paikka: Lasikulman yläkerran kokoustilat, Kasarmikatu 23, Hämeenlinna

Osallistujat: Tommi Muilu, Hämeen ELY-keskus, varapj.
Sari Hietala, Etelä-Suomen AVI
Pekka Voutilainen, Hämeen TE-toimisto
Eija Mannisenmäki, Hämeen TE-toimisto
Anita Salonen, Hämeen ELY-keskus
Anna-Kaisa Häppölä, Hämeen TE-toimisto
Kari Kivikko, Hämeen ELY-keskus
Esa Pulkkinen, Kanta-Hämeen pelastuslaitos
Osmo Väistö, Hämeen liitto
Harri Mäkelä, Hämeen ELY-keskus
Karita Järvelä, Leena Haimi, Forssan seutu
Juha Isosuo, Ari Uotila, Hämeenlinnan seutu
Pirkko Sukula Riihimäen seutu
Marika Englund, Jouni Riihimäki, Pardia
Elina Sorvari, JUKO
Terhi Koivisto, Miikka Viitala, Kunta-alan unioni
Jarkko Savilepo, Päivi Kaisla, KoHo
Matti Lipsanen, Oma Häme/Hämeen liitto
Sirpa Yli-Kerälä, Oma Häme
Riikka Järvinen, Oma Häme, sihteeri

Asialista:

1. Kokouksen avaus. Läsnäolijoiden toteaminen

Varapuheenjohtaja Tommi Muilu avasi kokouksen. Kokoukseen osallistujat esittäytyivät.

2. Edellisen kokouksen muistio

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio. Muistion osallistujalista korjattiin vastaamaan edellisen kokouksen osallistujatietoja.

3. Ajankohtaiskatsaus maakuntaudistuksen valmistelusta

Matti Lipsanen antoi katsauksen sekä valtakunnallisesta että Kanta-Hämeen ajankoh-
taisesta valmistelusta:

Uudistuksen valtakunnallinen eteneminen ja aikataulu

Lakipaketti on menossa eduskunnan käsittelyyn maaliskuussa. Kasvupalvelulain käsittely on huhtikuun alussa. Kokouksen aikana saatiin tieto, että väliaikaishallinto aloitetaan 1.7.2018. Tätä tietoa ei ole vielä vahvistettu. Valmistelurahoituksen määrä on tiedossa vuodelle 2018. Samoin laskentaperusteet maakuntien kesken on tiedossa. On huomattava, että esivalmistelu ja maakuntien perustamisen jälkeen tuleva väliaikaisrahoitus on kaksi eri asiaa. Esivalmistelurahoitukseen liittyy pieni omaosuus. Tammikuun lopulla hallitusryhmät linjasivat kasvupalveluiden avoimia kysymyksiä. Uutena linjauksena kannustetaan toteuttamaan maakunnallisia yritys- ja työllisyyspalveluita sekä kunnallisia elinvoimapalveluita yhdessä allianssimallin avulla. Todettiin myös, että maakuntavaalit lähestyvät ja aktivoivat eri toimijoita.

Rahoituksen tilannekatsaus

Rahoituksen nähdään olevan varmalla pohjalla, joten työsuhteet on sovittu 2018 loppuun. Maakunta ja väliaikaishallinto voivat hoitaa työvelvoitteita 2018 loppuun. Muutosjohtajien paikat tulevat hakuun touko-kesäkuulla 2018, ennen kuin väliaikaishallinto aloittaa.

Rekrytointien tilannekatsaus

Oma Hämeen organisaatioon on rekrytoitu uusia työntekijöitä vuoden 2018 alusta, viimeisimmät ovat aloittaneet helmikuun alussa. Todennäköisesti uusia rekrytointeja ei enää tehdä. Valtiovarainministeriön edellyttämän sote-koordinaattorin palkkaamiseen on varattu 140 000€ vuosille 2018 ja 2019.

Esitys: Muutosryhmä merkitsee ajankohtaiskatsauksen tiedoksi.

Päätös: Esityksen mukaan.

4. Maakunnan strategian ja organisaation valmistelu

Kanta-Hämeen maakunnan käynnistysvaiheen strategian, organisaation ja johtamisjärjestelmän valmistelu aloitettiin syyskuussa 2017 maakunnan arvojen ja strategisten painopisteiden määrittelyllä.

Väliaikainen valmistelutoimielin ja valmistelun poliittisena seurantaryhmänä toimiva maakuntahallitus ovat työstäneet Oma Hämeen maakuntatoimiston kanssa ensimmäistä versiota maakunnan organisaatiomalliksi. Mallia käsiteltiin strategiaseminaarissa 14.2.2016, johon mm. muutosryhmät osallistuivat.

Kokouksessa käytiin läpi organisaatorakenteen pohjaesitystä. Valmistelun suhteen Kanta-Häme on aikataulussa kun verrataan maakuntavaalien aikataulua. Väliaikainen valmistelu ja maakuntahallitus ovat olleet valmistelussa keskeisessä asemassa. Olennaista on rakentaa strategiaa maakunnan perustamisvaiheeseen. Todennäköistä on, että vuoden 2022 loppuun mennessä strategiaan tehdään muutoksia. Todettiin, että maakunnan rahoitus tulee olemaan tiukkaa ja hankalaa. Lähtökohdana tulee olemaan nykyinen rahoitustilanne.

Parhaillaan valmisteltava maakunnan organisoitumismalli on ns. hybridimallia. On huomioitava, että ylemmillä toimielimillä ei ole tulevan lain mukaan otto-oikeutta alempien toimielinten päätöksiin. Tämä edellyttää strategisia linjauksia sekä vahvaa luottamusta virkamieskuntaa kohtaan. Keskusteluun nostettiin tulevan maakunnan päätöksenteon tehokkuus. Mitkä asiat päätetään lautakunnissa ja mistä asioita virkamiehellä on mahdollisuus tehdä itsenäisiä päätöksiä. Keskustelussa otettiin esille erilaisten päätöksentekovaihtoehtojen mahdollisuuksien säilyttäminen. Nähtiin tärkeänä, että säilytetään mahdollisuus tehdä suoraan viranhaltijapäätöksiä, asiakasnäkökulma edellä. Puheenjohtaja muistutti, että substanssilaissa voidaan määrittää päätöksenteon taso.

Maakuntaorganisaatiossa sote tulee olemaan suurin toimiala, noin 5000 työntekijää. Tulevassa maakuntaorganisaatiossa (virastossa) tulee olemaan noin 300 - 500 työntekijää kaikki toimialat mukaan lukien. Tukipalvelutyöryhmä on miettinyt tulevan maakunnan tukipalveluita. Keskusteluun nousi myös mahdollinen Kanta-Hämeen ja Pirkanmaan yhteinen erikoissairaanhoidon yhtiö. Myös liikenteeseen liittyen Kanta-Häme tulee muodostamaan Pirkanmaan kanssa yhteistyökuvion.

Esitys: Muutosryhmä merkitsee maakunnan strategian ja organisaation valmistelun tiedoksi ja käy lähetekeskustelun jatkotoimenpiteistä.

Päätös: Esityksen mukaan.

5. Palvelukokonaisuuksien projektisuunnitelmat

Palvelukokonaisuuksille on määritelty:

- palvelukokonaisuuksien tehtävien määrittely tulevassa maakunnassa
- palvelukokonaisuuksien valmistelurakenne
- valmistelun tavoitetilavuoden 2018 lopussa ja välitavoitteet neljännesvuosittain

Palvelukokonaisuuksia valmistellaan rinnan maakunnan organisaation ja konsernirakenteen kanssa. Päätöksiä valmistellaan väliaikaiseen valmistelutoimielimeen, sikäli kun ne koskevat tulevaa maakuntaa ja muutosryhmään, kun ne edellyttävät toimenpiteitä nykyisiltä organisaatioilta. Maakuntauudistuksen tehtävien palvelukokonaisuuksien vastuuvalmistelijat esittelivät vuoden 2018 valmisteluun laadittuja projektisuunnitelmia.

- Pelastuspalvelut (Petri Talikka, Kanta-Hämeen pelastuslaitos)

Selkeä siirtokokonaisuus. Pelastuslakiluonnos säilyttää ja velvoittaa olemaan kokonaispelastustoimen koordinaattorina maakunnassa. Yksi tärkeistä kysymyksistä on myös, miten pelastuspalvelut sijoittuvat palvelutuotantorakentamiseen ja mikä pelastuspalvelujen rooli on jatkossa, esim. ensihoidon säilyttäminen pelastustoimella. Tuotetaanko vahvoja varautumisen tukipalveluita koko maakunnan varautumisen osalta. Myös lakipaketti vahvistuessaan voi tuoda muutoksia palveluihin ja rooliin. Keskustelussa nousi esiin maakunnan kunnanjohtajien päätös tilata pelastuslaitokselta maakunnallisen tilannekuvan valmistelu. Pelastuspalvelut tekee yhteistä valmistelua myös muiden maakuntien kanssa. Pelastuslaitoksen edustaja pitää ongelmallisena sote-liikelaitokseen sijoittumisen. Oma liikelaitoksena on hänen näkemyksen mukaan helpompaa luoda suoria yhteyksiä konsernitasolla. Turvallisuuden, jatkuvuuden ja varautumisen näkökulma on otettava huomioon.

- Kotoutumispalvelut (Anita Salonen, Hämeen ELY-keskus)

Allianssi-malli on potentiaalinen kotouttamispalveluissa, koska mallissa toteutetaan yhteistyö sopimusperusteisesti ja kaikilla toimijoilla on yhteiset riskit ja tavoitteet. Kasvupalveluallianssi kiinnostaa, mutta kokeilun kautta olisi hyvä testata kevyemmällä mallilla. Voidaan puhua koto-allianssi pilotista. Tarvitaan rakenne, jossa esim. kaikki kunnat olisivat saman mallin alla. Kunnilta ja 3. sektorilta kysytään osallistumishalukkuutta. Simuloidaan tulevaa koto-mallia, jolloin mahdollistuvat näkemykset yhteisistä palvelumalleista. Lisäksi kotouttamiset tulisi suunnata aluekehittämisen suuntaan, sen sijaan että kotoutuminen nähtäisiin vain sote-asiana. Keväällä 2018 pidetään iso keskustelutilaisuus koto-toimijoille. Syksyn 2018 kotopalveluiden simuloinnin toteutus toivottiin seutukunnallisesti. Lisäksi todettiin, että kotoutumisen suunnitteluun pitäisi ottaa mukaan mm. kasvupalvelut eli nostaa toiminta uudelle tasolla.

- Kasvupalvelut (Pekka Voutilainen, Hämeen TE-toimisto)

Asiakasajattelu on keskeinen ajuri kasvupalveluissa. Palvelujen integrointi asiakkaan näkökulmasta on tärkeää. Fokuksessa on kasvupalveluiden kuvaaminen palveluprosessissa henkilöasiakkaan, yrityksen ja työnantajan näkökulmasta. Keskustelussa todettiin, että tulevan maakunnan strategiset painopisteet on liitetty kasvupalveluihin. Arveltiin myös kasvupalvelut liikelaitoksen tilannetta. Kanta-Häme on maakuntana suhteellisen pieni, joten onko lopulta tarvetta erilliselle yhtiölle. Tämä kysymys ratkeaa kun järjestävätehtävää päästään yhdessä suunnittelemaan eteenpäin.

- Alueiden kehittämispalvelut (Osmo Väistö, Hämeen liitto)

Alueiden kehittäminen ei ole juurikaan muuttumassa maakuntaudistuksen myötä. Strategisessa suunnittelussa liikunnan edistäminen nousee todennäköisesti tärkeäksi osa-alueeksi. Kun tarkastellaan rakennerahasto- ja kansallisen rahoitustehtävän hoitoa, todetaan että maakunnan yhteistyöryhmä tulee jatkamaan, sekä sihteeristötoiminnot. Maakunnat tulevat toimimaan välittäväni eliminä. Kansallisten varojen hallinnointi tulee joiltain osin jatkumaan.

Maakunnallinen aluekehityksen tilannekuvan ylläpitäminen nousee jatkossa erityisen keskeiseksi asiaksi. Tarpeiden ennakointi on maakunnalle kuuluva keskeinen tehtävä. Myös aluekehitykseen liittyviä läpäiseviä toimintoja ovat sidosryhmäyhteistyö, innovaatiotoiminta, sote-toiminnot. Yhdyspintoja ovat muun muassa maaseudun palvelut, kasvupalvelut ja alueiden käytön ja liikennepalvelut. Keskustelussa huomioitiin, että aluekehittäminen on läpileikkaava toiminto. Myös poisoppiminen vanhoista toimintamalleista nähtiin tärkeänä.

- Maaseudun palvelut (Kari Kivikko, Hämeen ELY-keskus)

Tärkeä näkökulma on palveluverkon kehittäminen ja digitaalisuus. Miten palvelut linkittyvät muihin maakunnan toimintoihin. Vastuuvalmisteluryhmässä lähdetään pohtimaan tarkemmin erilaisia tarpeita. Rakenteeseen liittyy asioita, jossa on punnittava tehtävät, jotka ovat poliittisesti päätettäviä. Ministeriö ja MAVI ovat linjanneet viranomaistehtävät. Millaista yhteistyötä on maakunnan sisällä ja mitä tehtäviä sijoitetaan liikelaitoksiin. Miten yhteyspinnat tulevat muodostumaan eri toimintojen välillä. ELYjen jakautuminen kahden maakunnan välille tuo vaikeuskerrointa, tehdäänkö ylimaakunnallisia tehtäväjakoja. Keskustelussa todettiin lomituksen olevan ainoa palvelua, jossa järjestäjä-tuottaja mallilla voidaan tehdä palveluita. Palveluverkkokokysymys on vielä auki, lisäksi miten linkittyy muihin palveluihin ja miten näkyy seutukunnissa.

- Ympäristöterveydenhuollon palvelut (Leena Haimi, FSHKY)

Eläinlääkintähuoltoon liittyviä tehtäviä siirtyy AVI:sta maakuntaa. Yhdyspintoja on paljon: varautuminen, sosiaali- ja terveydenhuolto, ICT (alkoholihallinnolla on omat järjestelmät tms.) Myös maakunnan sisäiset, maakuntien väliset sekä maakuntien ulkopuoliset toimijat tulee huomioida. Turvataan myös toimintojen hyvä ja häiriötön siirtyminen uuteen maakuntaan. Myös asiakkaiden tarpeiden ja tasapuolisuuden huomioiminen on tärkeää. Kriittisinä kiireellisinä asioina nähtiin AVI:sta siirtyvien alkoholihallinnon ja muiden tehtävien hoitaminen. Kevät-kesällä 2018 aikataulun pitäisi olla selvillä näiltä osin. Myös eläinlääkäripraktiikka/viranomaisvalvontaan ja päivystykseen liittyy paljon avoimia kysymyksiä. Eläinsuojelulainsäädäntö on lausunnolla, mihin liittyy kiinteästi löytöeläinten hoidon järjestämistapa. Myös varautuminen toteutuminen on kriittinen toiminto.

- Ympäristö ja -luonnonvarapalvelut (Harri Mäkelä, Hämeen ELY-keskus)

Ympäristötehtäviä on lueteltu paljon maakuntalaissa, on kuitenkin huomioitava, että tehtävät eivät ole yhteismitallisia ja tehtäviä tullaan yhdistämään. Kaikista palveluista on tehty nykytilakuvaukset. Asiakasnäkökulma on huomioitu ja vaikuttavuustavoitteet on asetettu. ICT-ratkaisut, kuka kehittää ja ylläpitää. Tiedon käsittely Luovan ja maakunnan välillä tietojärjestelmissä on myös huomioitava asia. Jatkossa pyritään tekemään sopimuksia eri toimijoiden kanssa ja näin varmistamaan toiminnan sujuvuutta. Hämeeseen onkin tulossa kuuden maakunnan välinen yhteistyösopimus. Herätettiin kysymys millä tasolla maakuntien välisestä yhteistyöstä päätetään, keskustelujen perusteella yhteistyöstä päätettäisiin VATEssa. Keskusteltiin myös substanssijärjestelmien toimittamisesta, toiveena oli, että SYKE toimittaisi keskitetysti ympäristö- ja luonnonvarapalveluihin liittyvät järjestelmät. Todettiin, että valtiolta (keha/te/ely) tulevien substanssijärjestelmien osalta on perustettu työryhmä, jossa on jokaisessa maakunnasta edustus.

- Alueiden käytön ja liikennepalvelut (Heikki Pusa, Hämeen liitto)

Osmo Väistö esitteli lyhyesti. Nämä palvelut liittyvät ylimaakunnalliseen valmisteluun. Liikenteen osalta tulee yhteistoiminta-alueita. Hämettä on pyydetty tekemään valmistelevaa työtä Kanta-Hämeen ja Pirkanmaa välillä. Erilaisia malleja on esillä, tarkempi esitys jo huhtikuun kokoukseen.

- Sote-palvelujen yhdyspinnat (Sirpa Ylikerälä, Oma Häme)

Sote-maku valmistelun yhteysrajapintojen osalta työskentely on käynnistynyt vasta vuoden 2017 lopussa, minkä vuoksi projektointia ei ole pystytty vielä tekemään. Ensimmäinen luonnos tuodaan seuraavaan kokoukseen.

Esittelyjen loppuksi todettiin, että nyt tehdään monialaista maakuntaa, jossa yhdyspinnat on tunnistettu. Kokouksessa esitellyt palvelukokonaisuudet hyväksytään seuraavassa huhtikuun kokouksessa. Muutosryhmän toivotaan ottavan jatkossa aktiivista roolia muutosryhmien kanssa tehtävään valmistelutyöhön sekä tulevan maakunnan palveluihin.

Esitys: Muutosryhmä käy keskustelun maakuntauudistuksen tehtävien valmistelusta vuonna 2018 ja projektisuunnitelmista. Vastuuvalmistelijat valmistelevat projektisuunnitelmat hyväksyttäväksi muutosryhmän seuraavaan kokoukseen.

Sovittiin, että helmikuun loppuun mennessä valmisteluryhmiltä tulee päivitettyt versiot, jos niihin on tarvetta.

Päätös: Esityksen mukaan.

6. Seuraava kokous

Seuraava kokous maku-muutosryhmän kokous sovitaan 14.4.2018 alkavalle viikolla. Seuraava maku-vastuuvalmistelijoiden kokous on 9.3.2018.

7. Muut asiat

Matti muistutti henkilöstön ajantasalla pitämisestä valmisteluun liittyen. Vastuuvalmistelijoiden yhteystiedot tullaan lisäämään Oma Hämeen sivuille.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11:20.